

Barn- och ungdomsdemokratiplan 2025-2028

Upprättad: 2025-02-25

Antagen av: Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum för antagande: 2025-03-18

Kontaktperson: Åsa Eklund, sektorchef Kultur och Fritid

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Värdegrund.....	3
3. Demokratiarbete	4
3.1 Nulägesbeskrivning.....	4
4. Omvärldsanalys.....	4
4.1 Barnkonventionen	4
4.2 Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige	4
4.3 Sveriges Ungdomsråd	5
4.4 Kommuner i närområdet	5
4.4.1 Falköpings kommun.....	5
4.4.2 Skara kommun.....	5
5. Fokusområde: Politisk utgångspunkt	6
6. Delaktighet och inflytande	7
7. Målbild och förväntat resultat	7

1. Inledning

Barn- och ungdomsdemokratiplanen tar sin utgångspunkt i Visionen för Götene kommun, Barnkonventionen samt lagar och förordningar som berör planens innehåll. Syftet med planen är att öka barn och ungdomars delaktighet och inflytande samt tydliggöra barn och ungdomars rätt och möjlighet att påverka samhället. Planen ska också ge verksamheterna stöd i deras fortsatta utveckling.

Götene kommuns arbete tar avstamp i Barnkonventionen artikel 12, vilken innebär att barn och ungdomar har rätt att säga vad de tycker och vad de behöver. Vuxna ska lyssna på barn och ungdomar och ta deras åsikter på allvar.

Planen är ett viljeinriktningsdokument för politiken i Götene kommun. Den vänder sig också till samtliga verksamheter som arbetar med barn och ungdomsverksamhet samt föreningslivet i Götene kommun.

Inflytandefrågor i förskola och skola regleras i skollagen och respektive verksamhets läroplan.

Planen omfattar barn/ungdomar i åldersgruppen 0–18 år. I Götene kommun finns det 2 628 barn och ungdomar i denna åldersgrupp.

Åldersfördelningen på barnen/ ungdomarna är 2025-02-05:

0–6 år	754 personer
7–11 år	735 personer
12–18 år	1139 personer
Totalt	2628 personer

2. Värdegrund

Götene kommuns vision: Götene 2040 - Sveriges bästa landsbygdskommun, där barn och unga känner sig trygga, trivs och kan utvecklas på lika villkor. För att nå dit är det viktigt att främja barns och ungdomars delaktighet i demokratiska processer. Genom att ge dem möjlighet att uttrycka sina åsikter och påverka beslut som rör deras liv, stärker vi deras engagemang och bidrar till en mer inkluderande och hållbar samhällsutveckling.

3. Demokratiarbete

3.1 Nulägesbeskrivning

Nulägesbeskrivningen tar sin utgångspunkt i de förhållanden som är aktuella våren 2025.

Elevråd åk. F-6: Hanteras av skolorna tillsammans med Elevhälsan.

Elevråd åk 7-9: Elevrådet är till för elever i åk 7-9, och styrelsen består av elever i åk 8-9 men framförallt är det niorna som leder mötet. Varje klass har två representanter, och antal representanter är 36 st. I styrelsen sitter 10 st. ungdomar. Elevrådet hålls på lektionstid och tiden varierar. Styrelsetiden varierar men ung demokratimötet är två timmar.

Politik: Politiker träffar elevrådets styrelse 1 gång/termin.

4. Omvärldsanalys

4.1 Barnkonventionen

Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till sin egen identitet och privatliv. Barnet har också rätt till de grundläggande friheterna och att aktivt delta i samhället.

Artikel 12: Rätt till delaktighet och inflytande:

Staten ska säkerställa att varje barn som kan bilda egna åsikter har rätt att fritt uttrycka dem i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse utifrån barnets ålder och mognad.

4.2 Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige

Strategin antogs av Riksdagen den 1 december 2010 och ska vara utgångspunkt för riksdag, regering, statliga myndigheter, landsting och kommuner i sitt arbete med att trygga barns rättigheter.

Strategin syftar till att stärka barnets rättigheter i Sverige. Den ersätter den strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige som gällt sedan 1999. Avsikten är att strategin ska vara en utgångspunkt för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå som i sina verksamheter ska säkerställa barnets rättigheter.

4.3 Sveriges Ungdomsråd

Sveriges ungdomsråd är intresse- och paraplyorganisationen för ungdomsråd och lokala inflytandeforum för unga. Det är en samlande kraft för att lyfta ungas röster och skapa plats för inflytande och möjligheter till organisering.

Sveriges Ungdomsråd har listat nio faktorer som de anser vara förutsättningar för att ungdomsråden ska bli framgångsrika:

- Att ungdomsråd drivs av unga
- Att ungdomsråd har egna lokaler
- Att ungdomsråd ges ekonomiska medel
- Att ungdomsråd kompetensutvecklas
- Att ungdomsråd har en egen tjänsteman
- Att ungdomsråd möts i ett gemensamt nätverk
- Att ideellt arbete uppvärderas
- Att unga kan lägga medborgarförslag
- Att politiker har en medvetenhet kring ungdomsråd

4.4 Kommuner i närområdet

4.4.1 Falköpings kommun

I Falköpings kommun arbetar man med ungdomsdemokratifrågor genom *Unga tar ordet* och *Unga kommunutvecklare* för att öka ungas delaktighet och inflytande i kommunen. Unga tar ordet är en länk mellan unga i Falköpings kommun, tjänstepersoner och politiker. Genom att bära ungas röster i olika frågor som rör unga kan kommunen utvecklas med ett ungdomsperspektiv. Unga tar ordets verksamhet utgår från den nationella ungdomspolitiken och Barnkonventionen.

I Unga tar ordet jobbar unga kommunutvecklare ständigt med att öka och förenkla ungdomars möjlighet att nå fram med sina åsikter till politiker, och handlägger Unga tar ordet-potten som är till för ungas idéer.

Unga kommunutvecklare planerar även en del aktiviteter med olika förvaltningar i kommunen, finns som stöd för alla som arbetar med och för unga samt tar emot uppdrag från tjänstepersoner och politiker. Alla uppdrag ska genomsyras av målet om att öka ungas inflytande och delaktighet.

4.4.2 Skara kommun

Skara kommun strävar efter att involvera ungas tankar och idéer i kommunens utvecklingsarbete. Ungdomar mellan 13–23 år, boendes i kommunen, bjuds in till att gå med i kommunens *Ungdomsråd*.

Syftet med ungdomsrådet är att ge unga i Skara mer inflytande i kommunen, och används som ett bollplank för att kunna ge råd och idéer till politiker och tjänstepersoner. Ungdomsrådet skapar också evenemang för unga i Skara.

Ungdomar som söker feriepraktik i kommunen kan välja inriktningen *Ung kommunutvecklare*. Det är ett jobb som innebär arbete med aktuella utvecklingsfrågor som rör unga i kommunen. Unga kommunutvecklare bidrar med ungas perspektiv vid områden som behöver få ett ungdomsperspektiv. De får också lära sig hur en kommun fungerar.

5. Fokusområde: Politisk utgångspunkt

Den politiska utgångspunkten för barn- och ungdomsdemokratiarbetet i Götene kommun tar avstamp i strategiska mål 2024–2027.

- I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.
- Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.
- Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.
- I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.
- Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.

Barn och ungdomar i Götene kommun är en viktig grupp vars åsikter och idéer vi vill lyfta upp och ta del av.

Politiker i Götene kommun bör medverka till förenklade kontakter som gör det lätt för barn och ungdomar att mötas i olika forum såsom sociala medier, hemsida mm. Det är även viktigt att politiker träffar barn och ungdomar i deras vardagsmiljö. Genom närmare och tätare kontakt skapas möjligheter till större intresse och förståelse för arbetet kring lokal politik. Information och kommunikation är en förutsättning för att barn och ungdomar ska förstå hur de kan påverka.

Mål:

- Öka intresset och förståelsen för lokal politik
- Nå ut till med barn- och demokratiarbetet till samtliga barn och ungdomar
- Öka den direkta kontakten mellan barn/ungdomar och politiker
- Öka politikens medverkan på barn/ungdomars arenor för att därigenom skapa kontaktytor
- Tillskapa mötesstruktur för dialog mellan barn/ungdomar och politiken
- Politiker håller barn/ungdomar uppdaterade om ett ärendes gång och om vilka beslut som tagits i de ärenden som de initierat.

6. Delaktighet och inflytande

Ett väl fungerande samhälle vilar på en stabil demokratisk grund där alla invånare känner delaktighet och engagemang. I Götene kommun är det viktigt att vi arbetar för att barn och ungdomars röster blir hörda och att deras åsikter tas tillvara. Det ska finnas arenor för delaktighet och inflytande skapas så att barn och ungdomars idéer ges möjlighet att diskuteras. Kommunen ska hålla barn och ungdomar uppdaterade om olika händelser och politiska beslut som tas i kommunen så att de kan följa utvecklingen.

Engagemang och initiativ från barn och ungdomar ska uppmuntras och ses om sen tillgång för kommunens arbete. Barn och ungdomar är vår framtid och framtiden skapas i ett femensamt arbete mellan barn, ungdomar och vuxna.

Mål:

- Öka barn/ungdomars medvetenhet om att de kan vara med och påverka
- Öka flexibiliteten gällande inflytandeformer för barn/ungdomar
- Barn och ungdomar visas uppskattning och respekteras för sitt deltagande i demokratiarbete av olika slag

7. Målbild och förväntat resultat

- Barn och ungdomar har framtidstro och vet att deras synpunkter är viktiga för att skapa ett fungerande samhälle.
 - Barn och ungdomar känner sig trygga och har en bra självbild. De är lyhörda för varandra, respekterar andras åsikter och visar empati för sina medmänniskor.
 - Politiker engagerar sig i frågor som rör barn- och ungdomsdemokrati i kommunen. Kontaktvägar mellan barn/ungdomar och politiker är tydliga, och det finns en bra dialog mellan barn/ungdomar och politiker.
 - Barn och ungdomar är stolta över att vara engagerade i demokratiskt arbete, och Götene kommun har en god demokratisk dialog och ungdomsinflytande.
-

- Arbetet med barn- och ungdomsdemokrati genererar ett högt valdeltagande bland förstagångsväljare.

